

SMERNICE ZA OBJAVO NOTRANJIH INFORMACIJ V SKLADU Z UREDBO (EU) ŠT. 1227/2011 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA Z DNE 25. OKTOBRA 2011 O CELOVITOSTI IN PREGLEDNOSTI VELEPRODAJNEGA ENERGETSKEGA TRGA (REMIT)

1. UVOD

Leta 2012 je začela veljati Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga, ki je zavezujoča za vse države članice (v nadaljevanju uredba REMIT). Uredba REMIT je v 4. členu zavezala vse udeležence na trgu, da morajo učinkovito in pravočasno razkriti notranje informacije, ki jih imajo o podjetju ali objektih, ki jih ima zadevni udeleženec na trgu ali njegovo matično ali povezano podjetje v celoti ali delno v lasti, pod nadzorom ali za katerih delovanje odgovarja. Navedeno določbo je leta 2014 implementiral tudi Energetski zakon (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15, v nadaljevanju EZ-1), ki je v 501. členu predpisal tudi globe za opustitev te dolžnosti.

Glede na to, da uredba REMIT ni natančno opredelila, kaj pomeni učinkovito in pravočasno razkritje notranje informacije, je ACER 17. junija 2016 objavil »Guidance on the application of Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency« v katerih je obsežno razložil, kako naj bi tržni udeleženci prepoznali in objavili notranje informacije. Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) podpira uporabo navedenih navodil ter priporoča tržnim udeležencem uporabo ACER-jevih navodil in teh smernic za učinkovito in pravočasno objavo notranjih informacij, s čimer bi se preprečile tudi morebitne kršitve uredbe REMIT.

2. NOTRANJE INFORMACIJE

Notranja informacija v skladu z definicijo iz uredbe REMIT pomeni natančno informacijo, ki ni bila razkrita javnosti in se posredno ali neposredno nanaša na enega ali več veleprodajnih energetskega proizvodov in bi v primeru razkritja javnosti verjetno lahko pomembno vplivala na veleprodajne cene teh energetskega proizvodov. Notranje informacije so lahko v skladu z uredbo REMIT informacije o zmogljivosti in uporabi objektov za proizvodnjo, skladiščenje, porabo ali prenos električne energije ali zemeljskega plina ali o zmogljivostih in uporabi objektov za utekočinjeni zemeljski plin, vključno z načrtovano ali nepredvideno (ne)razpoložljivostjo teh objektov, ter vse ostale informacije, naštetje v 2(1) členu uredbe REMIT.

V skladu s 4. členom uredbe REMIT morajo tržni udeleženci¹ (med katere po definiciji uredbe REMIT spadajo tudi sistemski operaterji) **učinkovito** in **pravočasno** razkriti

¹ Uredba REMIT, člen 2(7): »Udeleženec na trgu pomeni vsako osebo, tudi upravljavca prenosnega omrežja, ki vstopa v posle, vključno z izdajanjem naročil za trgovanje na enem ali več veleprodajnih energetskega trgovih.«

notranje informacije, ki jih imajo ne samo o podjetju, temveč tudi o objektih, ki jih ima zadevni tržni udeleženec na trgu ali njegovo matično ali povezano podjetje v celoti ali delno v lasti, pod nadzorom ali za katerih delovanje odgovarja.

Obveznost razkritja notranjih informacij se nanaša tudi na osebe, ki delujejo v imenu tržnega udeleženca ali za njegov račun pri opravljanju običajnih službenih nalog, poklica ali dolžnosti, kot je navedeno v členu 3(1)(b) uredbe REMIT.

Obveznost razkritja notranjih informacij pa se ne nanaša na osebe ali tržne udeležence, ki razpolagajo z notranjo informacijo, ki se tiče podjetja ali objektov drugega tržnega udeleženca, razen če je »lastnik« notranje informacije povezana družba.

3. UČINKOVITO RAZKRITJE NOTRANJIH INFORMACIJ

Učinkovito razkritje notranjih informacij pomeni, da se notranja informacija razkrije na način, ki je viden kar se da velikemu številu ljudi. Pri tem je ACER v svojih smernicah predlagal, da se da tak namen doseči z objavo:

- na določenih platformah, ki jih upravljajo sistemski operaterji, ali platformah, ki so bile vzpostavljene skladno z Uredbami 714/2009 in 715/2009, kar vključuje tudi smernice in sistemska navodila, ki so bila sprejeta na podlagi uredb, vključno z Uredbo 543/2013;
- če platforme iz prve alineje še niso vzpostavljene, lahko tržni udeleženci objavljajo svoje notranje informacije na svojih spletnih straneh. Lahko pa tržni udeleženci objavljajo notranje informacije tako na platformah kot tudi na spletnih straneh. Pri tem agencija poudarja, da če se notranje informacije objavljajo na spletnih straneh tržnih udeležencev, morajo biti objavljene tako, da so objavljene na pregleden način npr. v ločenem zavihku ali na namenski podstrani spletišča, ki je uporabniku ni težko najti.

Pri tem ACER še dodaja, da:

- notranja informacija se javnosti razkriva brez diskriminacije in brezplačno;
- notranja informacija mora biti na voljo prek RSS (Rich Site Summary feed), ki je namenjen razkritju notranjih informacij in omogoča javnosti avtomatiziran, enostaven in hiter dostop;
- notranja informacija je na voljo javnosti za obdobje najmanj dveh let;
- informacije se objavijo v uradnem jeziku (uradnih jezikih) zadevne države članice in v angleščini ali samo v angleščini;
- mora biti zagotovljena minimalna nerazpoložljivost sistema za objavo notranjih informacij, ki je skladna s pričakovanji trga;
- zagotovljeni morajo biti učinkoviti administrativni postopki, ki preprečujejo konflikt interesov z udeleženci na trgu (velja le za platforme).

Če se notranje informacije objavljajo na platformah, tržni udeleženci za neobjavo informacije na platformi niso odgovorni, če je prišlo do tehničnih težav. Vendar morajo tržni udeleženci v primeru tehničnih težav na platformi takoj poiskati drugo alternativo za objavo notranje informacije.

Ne glede na to, kje se notranja informacija objavlja (ali na platformi ali na spletni strani tržnega udeleženca), mora objava vsebovati minimalno spodaj navedene informacije²:

Naslov, ki povzema glavno vsebino publikacije
Čas in datum objave
Čas in datum zadevnega dogodka
Ime in lokacija zadevnega objekta
Zadevno tržno območje
Zmogljivost zadevnega objekta
Razpoložljiva zmogljivost zadevnega objekta
Vhodni energent
Predvideni čas, po katerem bodo zadevni objekti deloma ali v celoti na voljo
Razloge za nerazpoložljivost zadevnega objekta. Če razlog(i) za nedostopnost ni znan, je treba redno posodabljati, dokler se razlogi ne potrdijo.
Zgodovina predhodnih objav o istem dogodku, npr. če se napoved posodobi ali če nenačrtovani izpad postane načrtovani izpad.
Kakršno koli drugo informacijo, ki je potrebna, da bi tisti, ki bere, razumel pomembno informacijo.

Platforme, kot jih je opredelil ACER, v Sloveniji še niso vzpostavljene, zato je za objavo notranje informacije potrebna objava ali na tuji platformi³ ali na spletni strani tržnega udeleženca. Objava pa mora biti vedno izvedena na mestu, ki ga je tržni udeleženec navedel v svoji prijavi udeleženca trga v skladu z 9. členom uredbe REMIT. Pri tem agencija dodaja, da morajo biti notranje informacije na spletni strani objavljene pregledno in tako, da njihovo iskanje ne predstavlja običajni javnosti težave.

Za lažjo predstavo, kako naj bi bila notranja informacija pravilno objavljena, je agencija kot prilogo teh smernic podala primer objave notranje informacije na spletni strani.

4. PRAVOČASNA OBJAVA NOTRANJE INFORMACIJE

Kljub temu, če je notranja informacija objavljena učinkovito, pa to še ne pomeni, da je objavljena pravočasno. Pravočasnost v skladu z navodili ACER pomeni, da mora biti notranja informacija objavljena nemudoma oziroma najkasneje v roku ene ure od

² Povzeto po ACER Guidance on the application of Regulation (EU) NO 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency

³ <https://www.acer-remit.eu/portal/list-inside-platforms>

trenutka, ko se je pojavila. V vsakem primeru pa mora biti notranja informacija objavljena pred začetkom trgovanja, razen v primeru izjeme, določene v členu 3(4) uredbe REMIT. V nasprotnem primeru gre za kršitev uredbe REMIT, za kar je v skladu s 501. členom EZ-1 predpisana globa.

5. ZAMUDA PRI OBJAVI NOTRANJE INFORMACIJE

V skladu z drugim odstavkom 4. člena uredbe REMIT lahko tržni udeleženec odloži objavo notranje informacije, da ne bi škodoval svojim zakonitim interesom, pod pogoji:

- da zaradi takšne opustitve ni možno, da pride do zavajanja javnosti in
- če je udeleženec na trgu sposoben zagotoviti zaupnost takih informacij ter
- če na podlagi teh informacij ne sprejema odločitev o trgovanju z veleprodajnimi energetskimi proizvodi.

V takšnih razmerah mora udeleženec na trgu o nerazkritju notranje informacije z obrazložitvijo, zakaj notranje informacije ni razkril, nemudoma obvestiti ACER. Obveščanje ACER-ja poteka preko spletnega obrazca Notification platform⁴. Z oddajo spletnega obrazca pa je o vsebini obveščen tudi nacionalni regulativni organ. Ali se je tržni udeleženec pravilno odločil, da ne bo razkril notranje informacije ali ne, agencija lahko ugotavlja šele ex-post. Če tržni udeleženec notranje informacije ni objavil neupravičeno, se kaznuje po 501. členu EZ-1.

Takoj, ko preneha razlog, zaradi katerega notranja informacija ni bila objavljena, je treba to notranjo informacijo nemudoma objaviti skladno z določili prvega odstavka 4. člena uredbe REMIT.

6. EVIDENCA OBJAV NOTRANJIH INFORMACIJ

Uredba REMIT nikjer ne predpisuje, da bi tržni udeleženci morali voditi evidenco objav notranjih informacij ter kako dolgo naj bi se hranile objave notranjih informacij, vendar agencija meni, da je tudi zaradi različnih možnih načinov objave koristno, da udeleženci na trgu vodijo svojo evidenco o objavah notranjih informacij, ki so javno dostopne, najmanj dve leti po objavi. Agencija nadalje priporoča, da tržni udeleženci vzpostavijo učinkovite poslovne procese za upravljanje objav notranjih informacij, ki vključujejo revizijsko sled ter zagotavljajo ustrezno arhiviranje vseh potrebnih informacij. Poleg izboljšanja preglednosti bi to agenciji omogočilo učinkovitejše spremljanje trga, tržnim udeležencem pa bi se olajšalo dokazovanje skladnosti postopka z uredbo REMIT.

⁴ <https://www.acer-remit.eu/np/home>

7. DODATNE INFORMACIJE

Več dodatnih informacij najdete na ACER REMIT portalu v *Guidance on the application of Regulation (EU) NO 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency in Frequently Asked Questions (FAQs) on REMIT fundamental data and inside information collection.*

Direktorica Agencije za energijo
mag. Duška Godič

Priloga I

Primer objave notranje informacije po 4(1) členu Uredbe REMIT:

Event ID	Content of the publication	Time and date of the publication	Event start	Estimated end	Name and location of the asset concerned	Market area concerned	Installed capacity (MW)	Available capacity during event (MW)	Status	Cause	Comments
1	Unplanned outage	29/03/17 7.50	29/03/17 7.40	29/03/17 14.00	TES, Blok Šoštanj, Slovenia	electricity	500	0	Unplanned-ongoing	Boiler issue	
2	Planned outage	29/03/17 8.40	29/03/17 8.35	29/03/17 9.10	HE Fala	electricity	58	10	Planned-ongoing	Planned outage	
1.1.	Unplanned outage	29/03/17 7.50	29/03/17 7.40	29/03/17 16.00	TES, Blok Šoštanj, Slovenia	electricity	500	0	Unplanned-ongoing	Boiler issue	Estimated hours changed from 14.00 to 16.00

Identifikator dogodka (angl. Event ID):

-številke dogodkov si morajo slediti, da je zadoščeno učinkovitosti objave notranjih informacij;

- posamezni dogodek mora biti oštevilčen z istim sledljivim zaporedjem (npr. 1 – prva objava, 1.1. – druga objava (sprememba dogodka – npr. podaljšanje časa izpada))

Status dogodka (angl. Status):

- Planned – Future
- Planned – Ongoing
- Planned – Superseded
- Planned – Completed
- Unplanned – Ongoing
- Unplanned – Superseded
- Unplanned – Completed